

Polón Peba Mórrag Galatia Sos Pamkolpamdó Ngaensingül Bóktan

Ini Peba Mórrag Nótó Wialómórr, Nóma, akó Nóla

[Apostol] Pol ini peba mórrag wató wialómórr Galatia prrobins sos pamkolpamdó. Aprrapórr wa ini peba mórrag ugón wialómlórr pail 49 ngarkwat nóma yarilürr Kerrison amtómól kakóm, Pol a Barrnabas amkoman bangun pamkolpam nóma umulbain namülnürri Antiok wirri basirr sosdó (Apostolab Tórrmen 14:28).

Galatia

Galatia darrü prrobins yarilürr, Rrom kinga ne prrobins alngomól yarilürr. Errkya ene prrobins Tórrki kantrri kugupidüma, Eisia Maenorr kugupidü. Pol ini peba mórrag dokyanan sosdó zirrnápónóp ene prrobins kugupidü. Wa ne sosbóka apónða atang poko 1:2, aprrapórr we klambóka apónða ini aüd wirri basirr kugupidü, Dórrbi, Listtra, akó Ikonium. Pol akó Barrnabas ini basirrdü umul bainürri ibü ngaen-gógópan ne agóltagól yarilürr Yesun Morroal Bóktan amgolkü pail 46dügab kókó 48 amrran. Sosa ugón bórrangórr ola.

Ene Ikonium wirri basirrdü barrkyanan Zu kobia ngyaben yarilürr, da Pol umulbain zaget ola bókyanórr [Zu pamkolpamab kwóbbazen

müötüdü]. Abün [Zu pamkolpam] akó Zu-koke nidi kwarilürr Yesun amkoman angun pamkolpamóm bainóp. Listrra akó Dórrbi i amkoman Zu-koke wirri basirr namülnürri, Rrom godódó ne tóre kwarilürr. Luk ibükwata wialómórr, Pol akó Barrnabas, i Listrram nóma umul bainürri Apostolab Tórrmen 14dü.

Polón Zitülkus Ini Peba Mórrag Wialómóm

Polón zitülkus ini arüngan peba mórrag wialómóm we kla yarilürr, Galatia amkoman bangun pamkolpam dümdümdü amarrum obae umulbaindügab, abün amkoman bangun pamkolpama ne kla mamóanóm bainóp. Ene müp wa tai we kla yarilürr igó, ngibürr wirri Zu pama, Yesun amkoman angun pamóm nidi bainóp, ene amkoman bangun pam, Zu-koke nidi kwarilürr, ibü nilóp tibiób [gyabi sopae singgalgónóm] akó ngibürr Zu gida mamóanóm.

Ini peba mórragdó Pol Galatia pamkolpam wirri arüngi nilóp ene obae umulbain bóktan amgatóm akó bakonóm Morroal Bóktandó Yesunkwata, Pol ibü ngaen-gógópan ne klambóka umul ninóp (1:6-7). Ene Bóktana igó poko müsirrga ainda wa, ma zidbain ia ipudo wata gyauranme akó ma ia ngyabeno Zu gida kalkuma (5:1).

Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módógako:

- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan 1:1-5
- B. Darrü Morroal Bóktan Yesunkwata babula, wata darrpan Bóktana 1:6-10
- C. Pol tóba bóclangórr wagó, wa amkoman apostola 1:11-2:21
  1. Pol apostolóm ia bainürr 1:11-24

2. Apostola Polón emzyetóp Zerrusalemóm
2:1-10
3. Pol Pitan agórr Antioküm oya
tórrmenanme 2:11-21
- D. Pol wekwata wialómórr, Mosesón gida akó
Yesun amkoman angun 3:1-5:1
  1. Mi dümdüm tonarr pamkolpamóm
bairre amkoman bangundügabi, a gida
mamoandógabi koke 3:1-14
  2. Mosesón gida akó alkamül-koke bóktan
3:15-29
  3. Mi myamem leba zaget is kokeakla, a mi
Godón olmalóm kuri bainóp 4:1-7
  4. Polón gyakolae Galatia sos pamkolpam-
abkwata 4:8-20
  5. Agarr akó Serra 4:21-5:1
- E. Mi iazan ngyaben kwarilo 5:2-6:10
  1. Yesu Kerrisozan ngyabendó barrób 5:2-12
  2. Mibü moboküpdü ubi mibiób darrpan-
darrpandó asi ki yarilün 5:13-15
  3. Mi Godón Samu mamooan kwarilo a
mibiób kolae büban ubi koke 5:16-26
  4. Mi mibiób darrpan-darrpan tangbólean
kwarilo müp amarrum 6:1-10
- F. Dómdóm alakón bóktan 6:11-18

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

¹ Ka, Pol, [apostol] nótókla, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Pamkolpam ó darrü pama kürü koke zirkapónórr. A Yesu Kerriso akó God, Ab nótóke, oya nótó irsümülürr бүдүлдүgab, i kürü zirkapórr. ² Blaman [zonaretala], kankü ae nidipko, dabyóndako morroal yawal bóktan zirkapónóm yabüka.

Ka yabüka wialómdóla, sos pamkolpamdó Galatia bwóbdü nidi nygabendakla.

³ Ka tóredóla, [gail tonarr] akó moboküpdü paud sab yabüka asi ki namülam God mibü Abdógab akó [Lod] Yesu Kerriso. ⁴ Yesu tóba arról ekyanórr mibü kolae tonarrabkü mibü aurdü amanóm ini tüpan pamkolpamab kolae gyagüpitótók akó tulmildügab, Godón ubi ngarkwatódó, Ab nótóke. ⁵ Mi oya ngi wirri kwitüm ki emngyelnórre metat-metat. [Amen].

Darrü Morroal Bóktan Yesunkwata Babula, Wata Darrpan Morroal Bóktana

⁶ Ka arrkürrdóla igó pokodógabi, e inzan búsai ia byalüngarre oyakagabi, yabü nótó ngibaunürr tóba pamkolpamóm bainüm Kerrison gail tonarrdóma. Ka akó ta arrkürrdóla igó pokodógabi, e ia darrü umulbain bóktandó byalüngarre. I ene umulbain bóktan igó ngilian-dako, morroal bóktan Yesunkwata, a ene koke. ⁷ Darrü morroal bóktan babula Yesunkwata. A ngibürr kolpama yabü gyagüpitótók kuri nalüngerre akó ibü ubi Yesu Kerrisonkwata Morroal Bóktan amzazilüma. ⁸ A dele kibü darrüpa ó ta darrü [anerrua] kwitümgab ne darrü morroal bóktan nóma ki adrrüte, darrpan ngarkwatódó kokea ene Morroal Bóktan, ki ne poko büdrat kwarilnürü yabüka, God oya ki amórr! ⁹ Ki yabü ini poko nüzazilóp ngaen, ka errkya akó arükla: Darrü oloma ne yabüka darrü morroal bóktan nóma adrrüte, darrpan ngarkwatódó kokea ene Morroal Bóktan, e ne poko kuri yazebvre, God oya ki amórr!

¹⁰ Ka inzan nóma bóktandóla, ia kürü ubia pamkolpama bóktórre kürükwata wagó, ka morroal olomla? Koke, kürü ubia God wató bóktóne kürükwata wagó, ka morroal olomla. Ó ka ia pamkolpam bagürwóman ngibtanóm kaindóla? Koke. Ka ne metat nóma ki yamküla pamkolpam bagürwóman ngibtanóm, ka Yesu Kerrison [leba zaget olom] koke ki namüla.

Pol Apostolóm Ia Bainürr

¹¹ Kürü zonaretal, kürü ubi yabü umul-umulan ngibtanóma igó poko, ka yabüka ne Morroal Bóktan bűdrrat namülnürrü, pamkolpamab gyagüpitótókdógabi kokea. ¹² Zitülkus módóga, ka ini Bóktan darrü olomdógab koke ipadórró akó kürü darrü pama koke umul ain yarilürr, a ene go Yesu Kerriso yarilürr, kürüka nótó okaka simzazilürr.

¹³ E barrkrrürrü ka ngaen [Zu pamkolpamab] gida ia mamooan namülnürrü. Akó ka arüngane Godón sos pamkolpam ia wirri müp alión namülnürrü akó bűtanin namülnürrü ibü kolae bainüm. ¹⁴ Ka Zu pamkolpamab gida karibóka-koke mamooan namülnürrü. Kürü kólba bwób lüól kamdala gida inzan koke mamooan kwarilürr. Zitülkus módóga, ka kólba abalbobatalab umulbain bóktan mamooan namülnürrü moboküpan wirri ubidügab. ¹⁵⁻¹⁶ A God ma gyagüpitótók esenórr tóba Olom okaka amzazilüm kürü moboküpdü. Wa kürü ngaen-gógópan tebe-tebe kümaikürr, ka kólba aipan bikómdüzan namülnürrü akó wa kürü

ngikaunürr tóba gail tonarranme. Wa tóba Olom okaka simzazilürr kürü moboküpdü, igósüm ka oyakwata Morroal Bóktan ki amgola ibüka, Zukoke nidipko. Ini pokoa nóma tómbapónórr, ka ikik bókran bóktan amtinüm darrü pamdó koke wamórró. ¹⁷ Akó ka Zerrusalem wirri basirrdü koke kasilürrü ibüka ikiküm, apostolóm singül kwata nidi bainóp. A ka ma dümdüman Arrabia pórrpótyapdó wamórró. Ene kakóm, ka we tolkomólórró Damaskus.

¹⁸ Yesu tóba kürüka nóma pupo tübyónürr, aüd pail ene kakóm, ka we kasilürrü Zerrusalem Pitan asenóm. Ka wankü ola 15 ngürr amarró. ¹⁹ Ka ta Zeimsün emrranórr, Lodón zoret, da ka ngibürr apostol koke nósenarre. ²⁰ Ka ne poko wialómdóla amkoman pokoa. Ka yabü Godón obzek kwata byaldóla, ka obae koke tizdóla.

²¹ We kakóm, ka we wamórró Sirria akó Silisia bwóbdü. ²² Sos pamkolpam Zudia prrobinsdü, Yesuka nidi dabyórrünako, i kürübóka umul kúsilan kwarilürr. ²³ A i wata ene bóktan arrkrru kwarilürr wagó, “Mibü ngaen wirri müp ne oloma alión yarilürr, errkya ma ene dadan bóktan wató amgolda Yesun amkoman angunankwata, wa ngaen kolae ainüm ne amkoman bangun yangólórr.” ²⁴ Da módóga, i Godón ngi wirri kwitüm emngyelnóp, zitülkus God kürüka ne poko tónggapónórr.

2

[Apostola] Polón Emzyetóp Zerrusalemóm

1:15-16 Apostolab Tórrmen 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18

¹ Da 14 pail kakóm, ka akó kasilürrü Zerusalem wirri basirrdü. Ene tonarr Bar-nabas kankü wamórr. Ki ta Taetusün idódrri. ² Ka ola igósidi wamórró, zitülkus God okaka simzazilürr wagó, ka wata wamo. Ka olazan namülnürrü, ka mórrarró ene pampükü, pamkolpama igó nibiób bómzyatódako igó, i balngomól pamako. Ki wata kibi-kibi bobrarró. Da ka ibüka müsirrga yórrü ene [Morroal Bóktan], ka ne poko amgoldóla ibüka, Zu-koke nidipko. Ka ini kla ugósüm tónggapórró, ka ne zaget tónggapóndóla ó tónggapón namülnürrü, ene Morroal Bóktan büdrratóde, enanóm-koke ki yarilün. ³ Taetus, kankü nótó yarilürr, wa Grrik pam yarilürr, da oya [gyabi sopae kokean singgapinóp]. A ene Zerrusalem sos alngomól pama ma oya emzyetóp Yesun amkoman angun pamzan. I oya koke zirratókóp gyabi sopae singgapinüm. ⁴ Da ngibürr pam asi kwarilürr, obae nidi bangun kwarilürr, ene amkoman bangun pampükü dabyórrün, da ibü ubi oya gyabi sopae singgapinüm yarilürr. Ene pama bünyón barrbünóp kibü ngabkanóm igó, ki Zu pamkolpamab gida koke ia mamooan kwarilnürrü. Zitülkus mi Kerriso Yesuka dabyórrünakla, mi popa kolpamakla Zu gida mamooan-gum. A ene pamab ubi yarilürr, ki Zu pamkolpamab gida mamooan ki korala, da inzan kwata ki leba zaget kolpamómzan ki bairre. ⁵ A ki kari-karibóka kokean ok bainóp ibü bóktandó, igósüm e wata amkoman Morroal Bóktan metat ki bangun kwarila.

⁶ Ene pam, pamkolpama igó nibiób

bómzyatódako igó, i balngomól pamako, i darrü poko tumum koke emngyelóp kürü bóktandó. (I ia pam kwarilürr, darrü kla kokea kürüka. Zitülkus módóga, God darrü olom igó koke zaz ainda, kolpama tumum ne bwób asendako.) ⁷ Anda, ene balngomól pama darrü poko tumum koke emngyelóp kürü bóktandó, zitülkus i emzyetóp wagó, God kürü ene zaget kókyanórr Morroal Bóktan amgolóm ibüka, Zu-koke nidipko, wa Pitanzan ene zaget ekyanórr Morroal Bóktan amgolóm Zu pamkolpamdó. God kibü ene zaget tókyenóp, zitülkus wa gyagüpi wamórr igó wa, ki ene zaget sab morroal tónggapóni. ⁸ I emzyetóp wagó, God, Pitan nóto gaodó yónürr apostolóm bainüm Zu pamkolpamdó, wa watóke, kürü ta nóto gaodó kyónürr apostolóm bainüm ibüka, Zu-koke nidipko. ⁹ Zeims,* Pita,† akó Zon, pamkolpama nibiób bómzyatódako wagó, i balngomól pamako talkumzan, umul bainóp God kibü zaget morroal ia yónürr. Da i kibü tang tómkenóp, Barrnabas akó kótó, kolpamdó igó poko okaka amzazilüm igó, ki darrpan namülnürri tang dabyórrün. I ubi bainóp wagó, ki ibü aodó ki zaget namüli, Zu-koke nidipko, akó i aüda ki zaget kwarile Zu pamkolpamab aodó. ¹⁰ I kibü wata ene poko tümtinóp igó, ki metat elklaza-koke pamkolpam ki tangnamtirre, ibü aodó nidipko. Da kürü kólbanan wirri ubi yarilürr ini kla tónggapónóm.

2:6 Duterronomi 10:17   * **2:9** Zeims Yesun darrü zoret yarilürr akó Zerrusalem sosan balngomól pam.   † **2:9** Pita, oya darrü ngi Kepas yarilürr.

Pol Pitan Agórr Antioküm Oya Tórrmenanme

11 Darrpan ngürr Pita kibüka tamórr Antioküm. Ene tonarrdó, ka oya panzedó agrró, zitülkus wa morroal tulmil koke alngón yarilürr. 12 Wa ngaen-gógópan darrpan pokodó alongalo yarilürr usakü, Zu-koke nidipko. A ma Zeimsün Zu gómdamala we kakóm nóma togobórr Zerrusalemgab, Pita tóba we bumaikürr ene amkoman bangun Zu-koke nidipko, ibükagab, da myamem usakü darrpan pokodó koke alongalo yarilürr. Pita ini poko igósidi tónggapónórr, zitülkus wa gum yarilürr wagó, ene Zu pama oyabóka ki bóktórrre wagó, wa kolae kla tónggapón yarilürr. I igó pam kwarilürr, gyagüpi nidi tótók kwarilürr wagó, darrü oloma amkoman angun pamóm koke baine, oya gyabi sopae ne singgapin koke nóma yarile. 13 Olgabi barre amkoman bangun Zu pamkolpama Antiok wirri basirrdü Pitan obae buli tulmil mamóan kwarilürr. Akó olgabi ibü obae buli tulmila ta Barrnabasón inurr, we ngarkwatódó, watakó dadan obae buli tulmil elngólórr, wata izan tómbapónónóp. 14 Ka igó nóma ngakarró, ene pamkolpamab tulmil dümdüm koke kwarilürr amkoman Morroal Bóktan ngarkwatódó, ka Pitan blamanab obzek kwata yalórró kagó, “Enana ma Zu pamla, ma inzan ngyabendóla, Zu-koke nidipko inzan kaindako, a inzan koke, Zu kolpamazan kaindako.‡ Da dama iada, ma ene Zu-

‡ 2:14 Kolae kla igó koke yarilürr, Pita Zu-koke pamzan ngyaben yarilürr. A kolae kla igó yarilürr, oya ubi koke yarilürr inzan ngyabenóm ene Zu pama nóma togobórr Zerrusalemgabi.

koke nidipko iade zirrnótóknómo Zu kolpamzan ngyabenóm?

¹⁵ “Anda, matóka kótó Zu aipalabaldógabiamli. Mi inzan pam kokeamli, Zukoke nidipko, Zu pamkolpamab gida koke nidi mamoadako akó we ngarkwatódó kolae tonarr pamkolpambóka nibiób ngibliandako. ¹⁶ A mi umulamli wagó, God darrü olom [dümdüm tonarr] olomóm ainda, wa Yesu Kerrison amkoman nóma angunda. God darrü olom koke dümdüm tonarr olomóm ainda, igóbókamde, ene oloma Mosesón gida nóma mamoadanda. We ngarkwatódó, mi ta Yesu Kerrison amkoman angun pamkolpamóm bairre, igósüm God mibü dümdüm tonarr pam nisüm ainda, zitülkus mi Kerrison amkoman angundamli, akó ene zitülkUSDÜ koke, mi gida mamoadamli. Zitülkus módóga, darrü olom babula, God sab dümdüm tonarr olomóm noan ine igóbókamde, wa gida mamoadanda. ¹⁷ Da mibü ubia God mibü dümdüm tonarr olom nisüm tine, zitülkus mi Kerrisoka dabyórrünamli. A aprrapórr kibü ngibürr pamkolpama igó ngabkandako igó, mi ta kolae tonarr pamamli, zitülkus mi gida koke mamoadamli. Ia ene igósidi amkomana igó, Kerriso mibü wató tinóp kolae tonarr tómbapónóm? Koke, amkoman kokean! ¹⁸ Ka Mosesón gida kuri alzizi amarró. Ka ne ene gidadó akó ngambangólóm nóma bókyeno dümdüm tonarr olomóm bainüm, ka igósidi amkoman gida amgün olomóm baino. ¹⁹ Zitülkus módóga, ka Mosesón gida murrdü

nóma ngyaben namülnürrü, ka emzyatórró gidadó ngambangólgum. Ka ene kla nóma emzyatórró, ene inzana, wamaka ka бүдүл pam namülnürrü, Mosesón gida-a koke noan myangrao kapónórr. Ene igósüm, ka Godónkü ki ngyabela. ²⁰ Enezane wamaka ki Kerrisodi nurrótókrri krrosdó akó ka myamem inzan koke ngyabendóla, ka ngaenzan ngyabenórró, a Yesu Kerriso ma errkya kürü moboküpdü ngyabenda. Akó errkya kazan bübi ngyabendóla, ka ngyabendóla Godón Olom amkoman angundi, [moboküpdü ubi] noan yarilürr kürükamóm akó tóba arról nótó ekyanórr kürünkü. ²¹ Mi dümdüm tonarr pamkolpamóm bairre Godón [gail tonarrdógabi], akó kürü ubi kokea ene gail tonarr alzizi amaiküm. Zitülkus módóga, darrü olom ne gaodó nóma yarile dümdüm tonarr olomóm bainüm gida mamoadógabi, da Kerriso igósidi küp-koke nurrótókórr.”

3

Mi [Dümdüm Tonarr] Pamkolpamóm Bairre Amkoman Bangundügabi, a Gida Mamoandógabi Koke

¹ E gonggo Galatia pamkolpamakla! Ia yabü apól kwat nótó nómtyenóp? Yabü obzek kwata, ka kakalande müsirrga yórrü kagó, Yesu Kerriso nurrótókórr krrosdó! ² Kürü ubi wata darrpan poko umul bainüma yabükagabi: ia e Godón Samu igósidi ipüdarre, zitülkus e Zu pamkolpamab gida mamooan kwarilnürrü? Ó

ta ia, zitülkus e ene [Morroal Bóktan] amkoman angun kwarilnürü, e kibükagab ne poko barrkrurrü? ³ Ia e amkoman gonggoakla? E ngaen-gógópan kekam bókyenarre Godón Samuan bóktan mamóanóm. Yabü ubi ma errkya ia igó alakónóma, yabióban arüngi? ⁴ E amkoman bangun pamkolpamóm we bainarre, ene kakóm, e karibóka-koke azid aengarre. Ia e wata enan azid aeng kwarilnürü? Ka [gedlóngóm baidóla], ini azid aeng go enanóm-koke yarilür! ⁵ Da módóga, ia God yabü tóba Samu akyanda akó ia wa [arüng tonarr] tólbaida yabü aodó, zitülkus e Zu pamkolpamab gida mamóandakla? Koke! Wa ini kla tómbapóna, zitülkus e ene Morroal Bóktan amkoman angundakla, e kibükagab ne poko barrkrurrü.

⁶ Wata Eibrra-amzan “Godón amkoman yangunür, da ini zitülküsü, God oya ipadórr dümdüm tonarr olomzan.” ⁷ We ngarkwatódó, e umul ki kwarila wagó, Godón ne pamkolpama amkoman angundako, [Eibrra-amón olmalako].

⁸ Akó God tóba Wibalómórrón Bóktandó ngaen igó okaka sizazinür, wa solkwat ne poko ki tómbapóne wagó, wa sab ibü, Zu-koke nidipko, dümdüm tonarr pamkolpamóm nirre, i ne oya nóma amkoman angun kwarile. Da God tóba Wibalómórrón Bóktandó singül kwata Morroal Bóktan tóbtanórr Eibrra-amka wagó, “Marükama ka blaman bwób-bwób pamkolpam ini tüpdü sab bles ninünümo.” ⁹ Da módóga,

Godón amkoman nidi angundako dapelan bles bairrúnako Eibrra-amkü, Godón amkoman nóto angun yarilürr.

¹⁰ A gida mamoadó nidi ngambangóldako, i blaman amórr bóktandómako, zitülkus Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “Blaman amórrórrónako, metat-koke nidi tómbapóndako blaman wibalómórrón ne pokoako Gida Pebadó.” ¹¹ Popadan asende, darrü olom babula, God noan dümdüm tonarr olomóm ainda zitülkus wa gida mamoadó ngambangólda. Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “God ne olom dümdüm tonarr olomóm ainda tóba amkoman bangunanme, wa sab [ngarkwat-koke arról] ipüde.” ¹² Darrü oloma ne gida mamoadó nóma ngambangólda, wa Godón amkoman angundü koke ngambangólda. Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana ene olomankwata bóktanda wagó, “Darrü oloma ini blaman gida bóktan poko nóto tómbapónda, wa sab ngyaben yarile wata ini elklaza tómbapónde.”

¹³ Mosesón gida-a pamkolpam amórr kwatódó amarruda, zitülkus gaodó kokea blaman gida mamoadóm. A Kerriso mibü [aurdü semanórr] gidan amórr kwatódógabi, wa tüób amórrdóma nóma wamórr mibünkü. Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “Nugupdü nibiób ameldako, i blaman amórrórrónako.” ¹⁴ Kerriso ini kla ugósüm

tónggapónórr, God Eibrra-amón ne bles bóktan ekyanórr, ene bles bóktan ibüka ta ki arrüte, Zukoke nidipko, Kerriso Yesukama. Ene igósüm, mibü amkoman bangundügabi mi Godón Samu ki ipüdörre, God ne [alkamül-koke bóktan] ingrinürr.

Mosesón Gida akó Alkamül-koke Bóktan

¹⁵ Kürü [zonaretal], ka yabü amtyanóm kaindóla igó bóktane mibü ini nyabendógab: nis pam nisa ne bóktan nóma tónggapóndamli ó kubó abini ene bóktan alkamülgum, darrü olom myamem babula ene bóktan alkamülüm ó darrü kla tumum amngyelóm. Ene ta dadanzana ene alkamül-koke bóktandó Godk-agab. ¹⁶ God ene alkamül-koke bóktan Eibrra-amón iliönürr akó oya ugórr bobat. Godón Wialómórrón Bóktana igó koke bóktanda wagó, “akó marü bobatal”, wamakane abün pamkol-pambóka apónda. Koke, a ene go darrpan olombóka apónda, igó nóma bóktanda wagó, “akó marü bobat”, da ene olom módóga, Kerriso. ¹⁷ Ka ne pokobóka apóndóla, oya küp inzana: God ngaen-gógópan [alkamül-koke tónggapórrón bóktan] ingrinürr akó abinürr ene bóktan alkamülgum. Wa Mosesón ne gida iliönürr 430 pail kakóm, wa ene tónggapórrón bóktan koke singgalgónórr Eibrra-amdi. We ngarkwatódó, ene gida gaodó kokea Godón alkamül-koke bóktan singgalgónóm. ¹⁸ Zitülkus módóga, God tóba [gyaur kla] yabü igósidi koke gailda igó, zitülkus e gida mamoadakla,

a yabü sab igósidi nüliónorre, zitülkus wa alkamül-koke bóktan ngaen ingrinürr aliónüm. Dadanzan, God tóba gyaur kla Eibrra-amón popa ekyanórr, zitülkus wa oya alkamül-koke bóktan ekyanórr.

¹⁹ Da gida wa laró zitülkUSDÜ ekyanórr? God gida we zitülkUSDÜ emngyelórr tumum tóba alkamül-koke bóktandó, pamkolpam amtyanóm igó, i gida amgün kwarilürr kolae tulmil tómbapónde. Ene gida wa we ki kwarile kókó Eibrra-amón bobata, God alkamül-koke bóktan noankü ingrinürr, ki tame. God ene gida anerru tülinóp ama Mosesón silinóp, God akó pamkolpamab aodó olom nóto yarilürr. ²⁰ Darrü aodó oloma go kubó darrpan olomankü koke zaget apóne, bóktan nóto tónggapónda, wa kubó nizan kopoabkü zaget apóne. A God ma ene alkamül-koke bóktan Eibrra-amón ekyanórr, darrü aodó olom babul.

²¹ Da ia God tóbanan alkamül-koke bóktandó bóka bamgünürr, wa tóba gida nóma ekyanórr? Koke, amkoman kokean! Zitülkus módóga, God ne igó gida nóma ekyanórr, gaodó ne gida yarilürr arról akyanóm, da anda, pamkolpama dümdüm tonarr pamkolpamóm ki bainóp Godón ilküpdü gida mamónde. ²² A inzan gida babula, zitülkus Godón Wialómórrón Bóktana ma igó bóktanda wagó, kolae tonarra blaman pamkolpam bumiógda, wamaka i kolae tonarran tümün müótüdümako. We ngarkwatódó, pamkolpam gaodó kokeako ene gida mamóanóm dümdüm tonarr pamkolpamóm bainüm. Ene igósüm, God ene alkamül-koke bóktan ki nókyerre ibü, Yesu

Kerrison nidi amkoman angundako.

²³ Yesu Kerrison amkoman angunan tótók küsil nóma yarilürr, gida-a kibü ngabkan yarilürr, wamaka ki tümün müótüdü kwarilnürrü. Kókó God igó ki okaka simzazile, Yesu Kerrison amkoman anguna kibü ki suse gidadógab.

²⁴ Da kibü ene gida-a inzan mabkrrao yarilürr, kókó Yesu Kerriso tamórr. Ene igósüm, God kibü dümdüm tonarr pamkolpamóm ki tirre kibiób amkoman bangundügabi. ²⁵ Zitülkus ki errkya Yesu Kerrison amkoman angundakla, da myamem gida-a igósidi kibü koke mabkrraoda.

²⁶ E Kerriso Yesuka dabyórrünzanakla, e blaman Godón olmalakla, yabiób amkoman bangundügabi. ²⁷ Yabü blaman [baptaes ninóp] amakó Kerrisoka dabyórrünakla. Ene wa, e Kerrison küsil ngyaben tulmil bameldakla, wata e küsil mórrkenyórrzan bameldakla.

²⁸ God yabü blaman darrpan ngarkwatódó basenda: ia e Zu kolpamakla ó ta ia Zukoke, ia e [leba zaget olmalakla] ó ta ia leba zaget olmal kokeakla, ia e pamakla ó ta ia kol. Zitülkus módóga, e blaman darrpanakla, ezan dabyórrünakla Kerrisoka. ²⁹ Zitülkus e Kerrisonakla, e ta dakla Eibrra-amón olmalakla, akó e ene kla sab yazebrrre, God ngaen-gógópan Eibrra-amón ne alkamül-koke bóktan ekyanórr.

4

Mi Myamem [Leba Zaget] Is Kokeakla, a Mi Godón Olmalóm Kuri Bainóp

¹ Ka kya igó kwata ingrinün: Darrü siman oloma tóba aban elklaza azebda, oya aba nóma nurrótókda. Wa kari omokurzan nómada, wa leba zaget olomzana, enana blaman elklaza oyako. ² Wa oya makrrao pam akó ene elklaza ngabkan pamab tangdóma, kókó ene angrirrün pail nóma semrróne, wa sab ene elklaza ngabkan pamóm ugón baine. Ene pail tóba aba ingrinürr. ³ Enta akó dadanzana minkü. Mi karipókalzan nóma kwarilnürrü, Yesun amkoman angun kokede, mi ini tüpan gida mamooan kwarilnürrü leba zaget iszan. ⁴ Da ene tonarr ngarkwat nóma semrranórr, God ne ngarkwat ingrinürr, God tóba olom ugón zirrsapónórr ini tüpdü, koldógab nótó tómtómólórr. Wa Zu pamkolpamab gida murrdü tómtómólórr, ⁵ ibü [aurdü amanóm], gida murrdü nidi nygaben kwarilürr. Ene igósüm, God gaodóma mibü bórreanóm tóbanan olmalzan. ⁶ Zitülkus e oya olmalakla, God tóba Oloman Samu zirrsapónórr mibü moboküpdü, ne Samua górrganda wagó, “Dedi!* Ba!” ⁷ Da módóga, ma myamem leba zaget olom kokela, a ma errkya Godón darrü olomla. Zitülkus ma Godón darrü olomla, ma sab blaman elklaza yazeblo, God tóba [alkamülkoke bóktan] nibióbkü ingrinürr tóba olmal aliönüm.

Polón Gyakolae Galatia Sos Pamkolpamabkwata

---

* **4:6** Dedi: Grrik bóktane tange wibalómórrón pebadó in bóktan opor Grrik bóktane wialómórróna, Abba. **4:6** Rrom 8:15

⁸ Yabü ne ngaen amkoman Godónbóka umul babul nóma yarilürr, e leba zaget is koralnórró ibüncü, amkoman god koke nidipko. ⁹ A errkya ma e Godónbóka umulürrünzanakla - ó ta God yabübóka umulürrünzane - e wa kakota iade byalüngüm kaindakla ene arüng-koke akó küp-koke tüpan gidadó? Ia yabü ubi akó igósüma, akó leba zaget kolpamóm bainüm ene tüpan gidadó, e ngaenzan kwarilnürrü? ¹⁰ Ka igó arrkr-rudóla wagó, e tórewóm amandakla atang-atang ngürrdü akó melpaldó akó paildü Mosesón gida ngarkwatódó! ¹¹ Ka gyakolaedóla yabükamóm. Aprrapórr kürü zaget yabü aodó küp-koke yarilürr. ¹² Zonaretal, ka yabü arüangi batodóla, gida murrdügab toboma, kazan kairrü, zitülkus ka bumanikürrü ene gida murrdügab wata ezan kwarilnürrü.

E darrü kolae koke tónggapónarre kürüka. ¹³ E umulakla igó, ka ngaen-gógópan [Morroal Bóktan] adrrat namülnürrü yabüka, zitülkus kürü büb morroal koke yarilürr. ¹⁴ Ka ogagdó nóma namülnürrü, ini ogaga yabü aunau-nan ngintinóp yabiób kak amtyanóm kürüka ó kürü inzan angónóm wagó, ka wata kari ngi pam namülnürrü. A e ene poko kokean tónggapónarre. A e ma kürü morroal tonarre küpüdarre, wamaka ka anerru namülnürrü Godkagab, anda, wamaka ka Kerriso Yesu tüób namülnürrü. ¹⁵ E ene kla bagürwómpükü tónggapónarre. Da yabü ene bagürwóm errkya nega? Ka amkoman igó umulóla wagó, e elklaza popa tómbapón ki kwarila kürü tangamtinüm. E ta yabiób ilküp ki yusane ama kürü ki

külinane, inzan ne gaodó nóma ki yarile, yabü [moboküpdü ubidügab] kürüka. ¹⁶ Da ia ka yabü gódamóm-koke kuri baina, zitülkus ka yabü amkoman poko büzazildóla?

¹⁷ Ene pamkolpam, yabü nidi büzazildako Zu pamkolpamab gida mamóanóm, ibü wirri ubi yabü arrngürrüma, a ene pokoa sab morroal koke sidüde yabünkü. Ibü ubia e yabiób kak tómtyerre kibüka, igósüm yabü wirri ubi yarile ibüka arróbóm. ¹⁸ Ene morroala yabü wirri ubi asi nómada, a wata ugósüm, morroal kla tómbapónóm. Akó e blaman tonarrdó ini poko oingolo, igó koke igó, wata ka aezanla, yenkü.

¹⁹ Olmalpókal,† wata kolazan azid aengdo marrnadó, da ka akó azid aengdóla yabünkü. Ka sab inzan azid aenglo, kókó yabü tórrmen tulmil Kerrison tórrmen tulmilzan kwarile. ²⁰ Kürü wirri ubia errkyadan yenkü bainüm, igósüm kólba bóktan opor ó gyagüpitótók amzazilüm akó darrü tonarre bóktanóm, zitülkus ka ar-rkürra akó kürü müp gyagüpitótóka küpadórr yabükwata yabü tulmilabme.

Agarr akó Serra

²¹ Ka kya yabü darrü poko kóbó nümtinüm, nibiób ubi Mosesón gida murrdü ngyabenóma. Ia e koke amzyatódakla, gida-a ia poko apónda?

²² Moses mibü byalda tóba wibalómórrón bóktandó wagó, Eibrra-amón nis siman olom nis

---

† **4:19** Olmalpókal: Pol tóba peba mórrag atang pamkolpam igó ngiblianda olmalpókal, zitülkus i Yesun amkoman angun pamkolpamóm bainóp oya bóktan amgoldógabi.

namülnürri. Ene leba zaget kola darrü ilngumilürr akó darrü ma tóba kolana ilngumilürr, leba zaget kol koke nóto warilürr. ²³ Ene leba zaget kola ne olom ilngumilürr, ene go pamkolpamab angrirrün bóktandógab tómtómólórr. A ene kolana go ne olom ilngumilürr, Godón alkamül-koke bóktananne tómtómólórr, wa Eibrra-amón ne poko ekyanórr.

²⁴ Ini kol nisa darrü poko okaka amzazildamli. Ini kol nisa nis [alkamül-koke tónggapórrón bóktanóm] zamngóldamli. God Isrrael pamkolpam ne alkamül-koke tónggapórrón bóktan nókyenóp Sinae podo kwitüdü, wa ibü ene gida nóma nülinóp, wa Agarrzano, ene leba zaget kol. Wa ne olmal balngóndo, leba zaget isüm baidako. ²⁵ Agarr Sinae podom zamngóldo Arrabia bwóbdü akó wa ini ngürran Zerrusalemzano. Zitülkus módóga, Zerrusalemón pamkolpam leba zaget isako ene gida mamóande. ²⁶ A ene küsil Zerrusalem, kwitüm ne bwóbse, ene amkoman kolanzano akó ene basirr leba zaget kol kokeo. Wa mibü aipo samuan ngarkwatódó. ²⁷ Zitülkus módóga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“Ma bagürwóm namülünke, ma olmal-koke kol nótókla,
ma olmal koke nóto balngóndóla!

Bagürwómpükü taegwarr apón akó
bagürwómpükü górrgan,
marü koke noa twarrpinürr!

Zitülkus módóga, ene aroam kolan sab abün olmal kwarile oyakagabi, müörpükü ne kolo.”

²⁸ Da e, zonaretal, e Aesakzanakla, Eibrramón olom, zitülkus e Godón alkamül-koke bóktan ngarkwatódó tóbabótórró, wa Eibrramón ne bóktan ekyanórr. ²⁹ Ene tonarrdó, ene oloma, pamkolpamab angrirrün bóktandógabi nótó tómtómólórr, wa ene olom wirri müp ekyanórr, Godón Samuan ubi ngarkwatódó nótó tómtómólórr. Da errkya wata dadanzana: Mosesón gida nidi mamoadako, yabü wirri müp alióndako.

³⁰ A Godón Wialómórrón Bóktana ma ini kwata ia bóktanda? Wa igó bóktanda wagó, “Ugó zirrzwapó ene leba zaget kol tóba olompükü! Zitülkus módóga, ene kol, leba zaget kol koke nótóko, oya olom Aesak aban elkaza, aban бүдүл kakóm, koke ki arrgrüte ene leba zaget kolan olompükü.” ³¹ Da módóga, zonaretal, mi leba zaget kolan olmal kokeakla, a mi ene amkoman kolan olmalakla, leba zaget kol koke nótóko.‡

5

¹ Kerriso mibü [aurdü semanórr] popa pamkolpamóm bainüm, igósüm mi myamem [leba zaget] kolpamóm koke bairre gidadó. We ngarkwatódó, e wata karrkukus bórrang

---

4:27 Aesaya 54:1   **4:29** Bwób Zitül 21:9   **4:30** Bwób Zitül 21:10   ‡ **4:31** Ene leba zaget kola gidam zamngóldo akó oya olmal igó kolpamóm bórrangdako, gida nidi mamoadako. Ene amkoman kola amkoman bangunüm zamngóldo.

kwarilo popa pamkolpamzan, akó myamem darrü gidan murrdü bakon-gu leba zaget kolpamóm bainüm.

Yesu Kerrisonzan Ngyabendó Barrób

² Tü barrkrru! Ka, Pol, yabü byaldóla igó, yabü [gyabi sopae ne nóma singgalgórrón] kwarile, igósüm God yabü [dümdüm tonarr] pamkolpamóm nirre, da Yesu ne poko tónggapónórr, küp-koke yarile. ³ Ka yabü akó darrpan-darrpan pam arüngi byaldóla, tóba gyabi sopae nóto nóma singgapine, sab wata blaman Mosesón gida ki mamóan yarilün. ⁴ Nadü oloma yabü aodó Mosesón gida mamóanda, igó poko gyagüpi tótókde wagó, God sab oya dümdüm tonarr olomóm ine, wa mogob pamóm kuri baine Kerrisoka. Wa tóba kuri bumaikürr Godón [gail tonarrdógabi]. ⁵ Ka ini poko wialóma, zitülkus mi nae amandakla, mi ne klamóm [gedlóngóm baidakla]. Ene wa, God sab mibü sazebe dümdüm tonarr pamkolpamzan mibiób amkoman bangundügabi. Godón Samua mibü umulumulan ngisitínóp wagó, God sab mibü inzan sazebe. ⁶ Zitülkus módóga, ia darrü paman gyabi sopae singgapirrüna, ta ia singgapirrünkokea, darrü kla babula mibüka, Kerriso Yesuka dabyórrün nidipakla. Koke, a wirri kla módóga, mibü amkoman bangun, tóba ne klama okaka baina, mibü [moboküpdü ubi] Godka nómada akó ngibürr pamkolpamdó.

⁷ E ngaen morroal buso kwarilnürrü samuan ngarkwatódó. Yabü nóto burrmat yarilürr

amkoman bóktan arrkrrugum? ⁸ Inzan ne burmat pokoko Godkagab koke tótókdako, yabü nótó ngibaunürr tóba pamkolpamóm bainüm. ⁹ E ta umul-umul! “Wata karian istazan dudu plaoa poran ngitanda, enta kari obae umul-bain bóktana abün pamkolpam ilklió büliónnda.” ¹⁰ Ka Lodka dabyórrünzanla, ka amkoman karrkukusi angundóla yabükwata wagó, yabü gyagüpitótók inzan kwarile, ka yabü ne poko byaldóla. God sab oya [kolaean darrem] ekyene, yabü gyagüpitótók alüngüm nótó kaında, ia wa nótó yarile.

¹¹ [Zonaretal], ka ne igó poko nóma ki amgol namüla igó, amkoman bangun pamab gyabi sopae singgalgórrón ki kwarile, da Zu pama kürü wirri müp koke ki alión kwarile. Ka ne ene poko nóma ki amgol namüla, a igó poko koke igó, Kerriso krrosdó nurrótókórr mibü zid bainüm, ene amgol bóktana Zu pamkolpam koke ki nólerre Kerrison amkoman angun-gum. ¹² Kürü ubi igósa, yabü gyagüpitótók nidi alüngdako gyabi sopae singgalgónankwata, i tibiób pugum kúp ki nüsilnórre!

Mibü Moboküpdü Ubi Mibiób Darrpan-darrpandó Asi Ki Yarilün

¹³ Yadi, zonaretal, God yabü igósüm ngibaunürr, popa pamkolpamóm bainüm, a leba zaget kolpam koke gidadó. A e popazanakla, ene igó kokea igó, ene wa taia yabiób kolae büban ubi mamóanóm. Koke, a e ma yabiób darrpan-darrpan wata tangbamtin kwarilün yabiób moboküpdü ubidügab. ¹⁴ Zitülkus

módóga, blaman Mosesón gida-a ini darrpan gida bóktan pokoa kumarümda wagó, “Marü moboküpdü ubi moba minggüpanandó ne olome* inzan ki yarilün, marü moboküpdü ubi mobakazane.” ¹⁵ A e yabiób nóma syórr batürrdakla ó bangóndakla ume kyamülzan, e umul-umul kwarilün. E umul-umul koke nóma kwarilo, e sab yabiób kolae bain kwarilo.

Mi Godón Samu Mamoan Kwarilo a Mibiób Kolae Büban Ubi Koke

¹⁶ Ka yabü igó byaldóla, yabü agóltagól Godón Samuan balngomól ngarkwatódó ki yarile. Olgabi e sab yabiób kolae büban ubi koke mamooan kwarilo. ¹⁷ Ene amkomana, zitülkus kolae büban ubia Samudü bóka bangünda. Akó Samuan ubia ta kolae büban ubidü bóka bangünda. Zitülkus módóga, ini nisa tibiób bóka bangüdamli. Ene igósidi, e koke tómbapón kwarilo, e ne klamdó ubi baidakla tómbapónóm. ¹⁸ A yabü ne Samua nóma balngomól yarile, da e gida murrdü koke kwarilo.

¹⁹ Popadana amzyatóm i ne tulmil tómbapóndako, kolae büban ubi nidi mamooandako: i inkü utódako, ibü kol ó morwal koke nidipko, i [kolkal]-koke tonarr tómbapóndako, i büódan tulmil tómbapóndako tibiób bübi, ²⁰ i obae god [ótókdako], i wapi-wapi ó merram-merram kaindako, i ngibürr kolpam alzizi bomandako, i ongyaldako, ibü ubi ngibürrab elklazadóma, i ngürsilüm baidako,

---

* **5:14** minggüpanandó ne olome wa blaman pamkolpambóka apónda, ma nibiób amorrandóla. **5:14** Lebitikus 19:18

i wata tibióban gyagüpi bomandako, i tibiób kak bómtyandako ibüka, ibüka nidi bóka bamgündako, akó i tibiób bürrgrratódako kopo-kopodó, ²¹ ibü gyagüp kolaea akrranda, i gorrgorr baidako, i kwób bazendako ngyepam anónóm, akó i ngibürr inzan kolae elklaza tómbapóndako. Ka yabü arüngi ikik bókrrandóla, ka ngaenzan kairrü igó, ini poko metat nidi alngóndako, sab ene bwóbdü koke barrbüne God ne balngomólda Kingzan.

²² A Godón Samua mibü nóma balngomólda, wa we küp bapónda mibüka: moboküpdü ubi, bagürwóm, paud, zao-zao tonarr, morroal tonarr, morroal tulmil, amkoman moboküp, ²³ mómók tonarr, akó moba müób balngomól. E ini poko nóma alngóndakla, e darrü gida koke alkamüldakla. ²⁴ Kerriso Yesun nidipko, tibiób kolae büban tulmil akó ubi krrosdó emelóp. ²⁵ Zitülkus Godón Samua mibü küsil ngyaben kuri tókyenóp, mi wata Godón Samuan balngomól mamóan kwarilo. ²⁶ Mi koke ikub bagür ki kwarila. Mi ngibürr pamkolpam ngürsilan koke ki ngibtan kwarila. Gyagüp kolaea mibü koke ki akrran yarile.

6

Mi Mibiób Darrpan-darrpan Tangbólean Kwarilo Müp Amarrum

¹ Zonaretal, darrü olom ne kolae tonarr tónggapónde nóma asendakla, da e, samuan ngarkwatódó arüng nidipakla, inzan olom salkomólam dümdüm kwatódó mómók tonarre.

E yaib umul-umul ki kwarila, yabü darrü klama balngomólgum kolae tonarr tónggapónóm. ² Yabiób darrpan-darrpan tangbólean kwarilün müp amarrum. Ini poko tómbapónde, e Kerrison ubi mamoadakla. ³ Darrü oloma ne igó nóma gyagüpi tótókda wagó, wa wirri oloma, wa ene wirri olom koke nómada, da wa tóba ilklió büliónnda. ⁴ Darrpan-darrpan oloma tóbanan tórrmen tulmil ki bapine, igó poko asenóm igó, ia morroalako. Olgabi oya ikub bagür we ngarkwatódóma, wa ne kla tómbapónórr. Wa tóba tórrmen koke ki bütanin yarile darrü oloman tórrmendó akó gyagüpitótók apadóm igó, wa morroala ene olomdógab. ⁵ Zitülkus módóga, blaman pamkolpama tibióban zaget ki bamselnórre.

⁶ Godón bóktan nibiób umul baidako, i tibiób umulbain pam tibiób blaman morroal elklaza ki arrgrrat kwarile.

⁷ E yabiób koke ki ilklió bülión kwarila: Darrü oloma igó koke gyagüpi wame igó, wa gaodóma Godón [tiz angónóm] igó gyagüpi tótókde wagó, God oya koke zaz ine. Zitülkus módóga, darrü oloma ne kla artümülda, wa sab akó abüle. ⁸ Nadü oloma tóba kolae büban ubi mamoadanda, sab kolae ine ene kolae büban ubi mamoadógabi. A nadü oloma Godón Samu mamoadanda, sab [ngarkwat-koke arról] ipüde Godón Samu mamoadógabi. ⁹ Mibü genggor-rama koke sazebe morroal kla tómbapónóm, zitülkus mi sab morroal abül ipüdórre, Godón tóba angrirrün tonarrdó, mi ne kolae bóka koke nóma irre. ¹⁰ Da módóga, mi morroal

tónggapón kwarilo blaman pamkolpamdó, mibü ne gaodó kan asi nóma yarile. A ngaen-gógópan ma mi kubó morroal tónggapón kwarilo we pamkolpamdó, Yesu Kerrison amkoman nidi angundako.

Dómdóm Alakón Bóktan

¹¹ Ngakónam ka ini ia wirri ngi zitüli wialómdóla, kazan yabüka errkyadan kólbanóm tange wialómdóla!

¹² Ene idipko, nibiób ubie ngibürr Zu pamkolpamdó amtyanóm i morroalako, yabü nidi zirrbótakdako [gyabi sopae singgalgónóm]. I wata ini poko tómbapóndako, igósüm ene Zu pamkolpama sab ibü wirri müp koke alión kwarile ibü bóktan amgolanme Kerrison бүдүлankwata krrosdó. ¹³ Ene gyabi sopae singgalgórrón pama tib gida koke mamandako, a ibü ubia yabü gyabi sopae singgalgónóm, igósüm i kya ikub bagürdako ngibürr Zu pamkolpamdó, e Galatia pamkolpam nidipakla, yabü gyabi sopae singgalgónankwata.

¹⁴ Kürükwata, ka ubi kokela darrü klamankwata ikub bagürüm, wata Lod Yesu Kerrison бүдүлankwata krrosdó. Oya бүдүлдүgabi krrosdó, ka myamem ini tüpan pamkolpamzan koke nyabendóla, akó ini tüpan pamkolpama koke nyabendako kazan. ¹⁵ Ia darrü paman gyabi sopae singgapirrüna, ta ia singgapirrünkokea, ene darrü kla kokea. A wirri kla módóga, kúsil olomóm bainüm. ¹⁶ Ka tóredóla wagó, gyaur akó moboküpdü paud asi ki namülam ibüka, ini bóktan nidi mamandako. Ini we

pamkolpamako amkoman Godón pamkolpam nidipako.

¹⁷ Ini tonarrdógab, darrü oloma sab myamem kürü müp koke ki kókyene, zitülkus kótókla kólba bübdü pwae amarrudóla ingülküp akó müsamüszan klamdógab. Ini pwaea okaka azazindako wagó, ka Yesun leba zaget olomla.

¹⁸ Zonaretal, ka tóredóla, Lod Yesu Kerrison [gail tonarr] yenkü asi ki yarilün. Amen.

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-02-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Feb 2023

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614